

en Tiendomsret, der kræves, kan der dog gives en Billighed og et Krav, hvis Tilfidsættelse kan krænte Retsfølelsen, og jeg skal bemærke, at der uden tvivl, i det Ringeste forekommer det mig, er en vis Uklarhed i selve den ærede Landsthingsmands Opfattelse af den Maade, hvorpaa de Indtægter, der her omhandles, skulle indflyde i Statskassen, thi igaar antydede han en Gang, at Staten vistnok vilde disponere over det Overskud, der kunde fremkomme af denne Rilde, og en anden Gang antydede han, at man vist ikke vilde glemme at anvende, hvad der indkom af denne Rilde, til den særlige Bestemmelse, der er knyttet dertil. Men det harmonerer ikke godt med, hvad han har sagt om Skuffeshystemet, og hvad han har foreslaaet; thi han og de øvrige Medlemmer, der have stillet Endringsforslag med ham, have slet ikke opstillet disse Indtægter som noget Særligt; de ville, at disse Indtægter skulle gaae ind i Statskassen, men hvad der saaledes indflyder i en almindelig Statskasse, deraf kan ingen Post have nogen særlig Bestemmelse. Det er just Meningen af at opheve Skuffeshystemet, at man, idet man lader Tolbindtægter, Domaineindtægter osv. indflyde i Statskassen, ikke længer tænker paa en særlig Anvendelse af Tolbindtægter osv.; nei, Meningen af, at man lader Alt gaae ind i Statskassen, er, at Alt bliver Statens samlede Indtægt og nu, efterat have tabt ethvert Spor af sin Oprindelse, fordeles efter de enkelte Formaals Krav. Naar man derfor, som den ærede Landsthingsmand og de 2 andre Medlemmer foreslaae, lægger Indtægten ind i Statskassen, saa kan der ikke være Tale om et Overskud af Tiendeindtægterne, som man vist ikke vilde unddrage fra en Anvendelse — jeg troer det ærede Medlem nyttede — til kirkeligt Brug, eller til beslagtede Diemed. Der kan, naar der opstilles en Lønningsfond som særskilt Fond, være Tale om et Overskud, men efter den ærede Landsthingsmands Forslag, bliver der slet ikke Tale om et Overskud af Tienden, saalidt som

der er Overskud af Tolbindtægter eller directe Skatter i vor Statskasse. Der er et Overskud af Statsindtægterne over Statsudgifterne — undertiden er det rigtigt nok en Underbalance — men er der et Overskud, saa er det et Overskud af samtlige Statsindtægter over samtlige Statsudgifter. Det er Meningen af, at Indtægterne gaae ind i Statskassen, og jeg troer, at det er vigtigt at stille sig dette for Die. Inddragelse i Statskassen bethder at udslette ethvert Spor af Tiendernes egenlige Oprindelse. Ja, der er en æret Landsthingsmand, jeg troer det er den 4de for 3die Kreds (M. Hansen), der maaskee venter, at jeg skulde svare paa et Spørgsmaal, han forelagde mig om, hvad jeg vilde gjøre ved en Fuldmægtig, der havde besvæget mig. Hvis Saadant ramte mig, vilde jeg sandsynligvis kalde ham til Regnskab; men havde jeg gjort det for silde eller under en Form, der ikke passede med den bestaaende Ret, saa vilde jeg blive afvist; jeg vilde uden tvivl ikke være istand til at kræve Opreisning hos en Fuldmægtig, 200 Mar efterat han havde skuffet mig; thi jeg har ikke Udflugt til at leve saa længe, som her er Tale om, nemlig 200 Mar — ja, det er sandt, det skete jo ved Reformationens Indførelse, og der bliver da altsaa Tale om 300 Mar. Men jeg skal forelægge den ærede Landsthingsmand et andet Spørgsmaal. Han talte om Herremændene, men der er Bønder, der besidde tiendefri Jord, og Herremænd, der besidde tiendepflichtig Jord. Hvis den ærede Landsthingsmand havde kjøbt sig 20 Tønder tiendefri Jord — og det har han kunnet, han haade kan og har kunnet kjøbe 5, 10, 20 Tønder tiendefri Hartkorn — vilde han saa være ganske tilfreds, naar man kom og afkrævede ham Tiende af den Jord, han havde kjøbt som tiendefri og paa Grund deraf havde betalt dyrt? Jeg troer ikke, der eksisterer nogen Mand, som er i Besiddelse af tiendefri Jord, der havde været tiendefri siden 1536, som vilde sige; ja, der skeer mig kun min Ret.